

Postbus 242
2130 AE Hoofddorp
T (088) 496 04 21
E info@cea.nl
I www.cea.nl

Datum binnenkomst	: 17 januari 2025	Referentie	: 25/ICEA/02960	Telefoon	: (088) 496 04 21
Bijlage(n)	:	Behandelaar	: Coen Bongers	E-mail	: info@cea.nl

Onderwerp **Reactie mr. drs. Alexander Vissers RA - Consultatieformulier uitgangspunten raamwerk**

Let op

Het consultatieformulier bestaat uit vijf onderdelen. Ieder onderdeel verwijst naar de relevante paragraaf van [het consultatiedocument](#) en bevat de bijbehorende doelstellingen, uitgangspunten, consultatievragen en antwoordvelden. Houd hier rekening mee bij het lezen van deze reactie.

Onderdeel 1 van 5

Paragraaf 3.1

Eindtermen op basis van leeruitkomsten

Doelstellingen	A. Eindtermen die zodanig van opzet en inhoud zijn dat ze: <ol style="list-style-type: none">1. toekomstbestendig zijn;4. opleidingen de ruimte geven voor het ontwikkelen van het curriculum en innovaties in onderwijs- en toetsvormen.
Uitgangspunt	Het nieuwe raamwerk beschrijft de eindtermen op basis van leeruitkomsten met op strategisch niveau kaders voor het onderwijs- en toetsprogramma. Onderwijsinstellingen en RPO zijn aansluitend verantwoordelijk voor het opleidings- en toetsprogramma dat wil zeggen het ontwerp van leer- en lesdoelen en de onderwijs- en toetsvormen.
Consultatievragen	<ol style="list-style-type: none">1. Welke kansen ziet u (bij het ontwerpen en invullen van het opleidings- en toetsprogramma) wanneer CEA de eindtermen beschrijft op basis van leeruitkomsten?2. Welke belemmeringen ziet u (om dit te realiseren)?
Vanuit welk perspectief beantwoordt u de vragen? (student, werkveld, opleiding)	Registeraccountant (RA) en jurist (mr.)
Antwoorden	<p>Dit is een vanzelfsprekendheid aangezien de CEA slechts bevoegd is eindtermen vast te stellen binnen de nauwe kader van de Wet op het accountantsberoep het Besluit accountantsopleidingen 2013 en Richtlijn 2006/43/EG (act.) De discretionaire beleidsruimte is vrijwel nihil het is dan ook onbegrijpelijk dat de CEa naast een secretaris twee beleidsmedewerkers in dienst heeft. Ik wijs er op dat andere lidstaten met een opleiding tot wettelijk auditor geen commissie eindthermen kennen.</p> <p>Er bestaan geen belemmeringen, alleen een wettelijke taak zonder noemenswaardige discretionaire beleidsruimte.</p>

Onderdeel 2 van 5

Paragraaf 3.2

Themagericht raamwerk

Doelstellingen	A. Eindtermen die zodanig van opzet en inhoud zijn dat ze: <ol style="list-style-type: none">2. conceptuele vorming stimuleren (en het 'stapelen' van onderwerpen voorkomen);3. aansluiten op de diverse werkpraktijk;4. opleidingen de ruimte geven voor het ontwikkelen van het curriculum en innovaties in onderwijs- en toetsvormen.
Uitgangspunt	Het nieuwe onderwijsraamwerk beschrijft de eindtermen themagericht.
Consultatievragen	<ol style="list-style-type: none">1. Welke kansen ziet u als het gaat om een thematische insteek?2. Welke belemmeringen ziet u als het gaat om een thematische insteek?3. Voor welke (max 6) thema's zou u kiezen voor de oriëntatie Assurance en/of Accountancy-MKB?
Vanuit welk perspectief beantwoordt u de vragen? (student, werkveld, opleiding)	Registeraccountant (RA) en jurist (mr.)
Antwoorden	<p>De eindtermen hoeven slechts te voldoen aan het wettelijk kader en mogen niet restrictiever zijn dan de bevoegdheid van de CEA reikt.</p> <p>Er staat niets in de weg aan een thematische insteek wat dat ook moge betekenen zolang de CEA gewoon voldoet aan de wet en het besluit en de richtlijn.</p> <p>Er bestaat geen accountancy MKB. Het staat niet in de wet de CEA stelt eindtermen op voor de onderscheiden beroepstitels RA en AA, dat staat gewoon in de wet.</p>

Onderdeel 3 van 5

Paragraaf 3.3

Theorie en praktijk geïntegreerd in de eindtermen

Doelstellingen	<p>A. Eindtermen die zodanig van opzet en inhoud zijn dat ze:</p> <ol style="list-style-type: none">3. aansluiten op de diverse werkpraktijk. <p>B. Eindtermen die de vormgeving van de accountantsopleiding zodanig stimuleren dat:</p> <ol style="list-style-type: none">1. het leereffect voor studenten optimaal is;2. dubbelingen voorkomen worden;3. de administratieve last voor studenten verlaagd wordt;4. de professionele ontwikkeling tot startbekwame accountant in een actieve leercultuur plaatsvindt.
Uitgangspunt	CEA wil de integratie van theorie en praktijk zoveel mogelijk stimuleren door de eindtermen geïntegreerd te beschrijven en in het raamwerk geen onderscheid te maken in eindtermen voor theorie en praktijk.
Consultatievragen	<ol style="list-style-type: none">1. Hoe kijkt u aan tegen de integratie van de eindtermen van theorie en praktijk?2. Welke kansen ziet u daarin voor studenten, het onderwijs- en/of het werkveld?3. Welke belemmeringen ziet u?
Vanuit welk perspectief beantwoordt u de vragen? (student, werkveld, opleiding)	Registeraccountant (RA) en jurist (mr.)
Antwoorden	<p>De wet heeft het duidelijk over eindtermen voor de theoretische opleiding die voor de onderwijsinstututen gelden en waar de CEA de theoretische opleidingen mag toetsen.</p> <p>Voor de praktijkopleiding gelden de driejaars en de minimaal twee jaarseisen, en hebben geen betrekking op de vakken maar op het in de praktijk brengen van de kennis relevant voor de wettelijke controle. Twee geheel verschillende zaken niet voor niets gescheiden.</p>
	De opleidingen en de auditkantoren moeten zelf op grond van de eindtermen de opleiding invullen.

Onderdeel 3 van 5

Paragraaf 3.3

Theorie en praktijk geïntegreerd in de eindtermen

De wet is de belemmering

Onderdeel 4 van 5

Paragraaf 3.4

Normering van de eindtermen

Doelstellingen	<p>A. Eindtermen die zodanig zijn van opzet en inhoud dat ze:</p> <ol style="list-style-type: none">4. opleidingen de ruimte geven voor het ontwikkelen van het curriculum en innovaties in onderwijs- en toetsvormen. <p>B. Eindtermen die de vormgeving van de accountantsopleiding zodanig stimuleren dat:</p> <ol style="list-style-type: none">3. de administratieve last voor studenten verlaagd wordt. <p>C. Eindtermen die qua normering zodanig ingestoken zijn dat:</p> <ol style="list-style-type: none">1. brede en diverse instroom (in de postinitiële fase) wordt gefaciliteerd;2. er aandacht is voor doorstroom, inclusief 'herintreders' qua studie.
Uitgangspunt	<p>In het nieuwe raamwerk wordt de ECTS-norm per vakgebied losgelaten. Het beheersingsniveau omschrijft de kwalificaties bij afronding van de accountantsopleiding. Dit geeft de mate van complexiteit en zelfstandigheid aan waarop iemand de vereiste competenties moet behalen. De kwalificaties sluiten aan op het European Qualifications Framework (EQF) zoals dat in EU verband is opgesteld. Ook stelt CEA de eisen waaraan een student moet voldoen om de praktijkopleiding te mogen beginnen conform EQF. Voor de normen van de studielast en studieduur overweegt CEA verschillende mogelijkheden. Deze verschillen in hoeverre CEA opleidingen ruimte biedt om het opleidings- en toetsprogramma in te vullen en een beroep doet op de verantwoordelijkheid van de opleidingen om de kwaliteitsnorm te handhaven. In haar toezichtsrol beoordeelt CEA in hoeverre opleidingen de eindtermen realiseren en vaststellen dat een student deze heeft behaald.</p>
Consultatievragen	<ol style="list-style-type: none">1. Op welk niveau horen kwantitatieve en/of kwalitatieve normen thuis in de eindtermen? Bijvoorbeeld op themaniveau, op initieel- en/of eindniveau? En maakt u daarin onderscheid als het

Onderdeel 4 van 5

Paragraaf 3.4

Normering van de eindtermen

	<p>gaat om type normering (studielast, studieduur, beheersingsniveau)?</p> <ol style="list-style-type: none">2. Acht u het noodzakelijk om normen op te nemen in de eindtermen voor studielast en studieduur? Wat zijn uw voornaamste overwegingen hierbij?3. Welke kansen of belemmeringen ziet u bij de mogelijkheden (zie hieronder) die CEA moet meenemen in haar overweging?	
Vanuit welk perspectief beantwoordt u de vragen? (student, werkveld, opleiding)	Registeraccountant (RA) en jurist (mr.)	
Antwoord	<ol style="list-style-type: none">1. U bent er op gewezen dat de wet geen "initieel" niveau kent. de wet kent slechts het bevoegde niveau.	
	<ol style="list-style-type: none">2. de CEa is niet bevoegd een urennorm vast te stellen.	
	<ol style="list-style-type: none">3. zie 2.	
	Mogelijkheden	Uw overwegingen:
	<p>Studielast theoretische opleiding:</p> <ul style="list-style-type: none">• Geen normering voor de studielast,• Een minimum ECTS-norm voor gehele accountantsopleiding of een (minimum) ECTS-norm enkel voor de postinitiële fase.	De CEA is niet bevoegd een studielast te bepalen. De CEa mag slechts bepalen over welke kennis een kandidaat moet beschikken en dat de opleiding op universitair niveau wordt gevolgd. Overigens hoort dat laatste in de wet te staan.
	<p>Studieduur en -last praktijkopleiding:</p> <ul style="list-style-type: none">• Urennorm behouden, al dan niet met een kwalitatieve norm	Staat gewoon in de Richtlijn en de wet.

Onderdeel 4 van 5

Paragraaf 3.4

Normering van de eindtermen

	<p>voor vakgebied en type werkzaamheden;</p> <ul style="list-style-type: none">• Geen vertaling naar een urennorm, invulling aan NBA/RPO voor driejarige praktijkopleiding;• Geen kwalitatieve norm voor vakgebieden of type werkzaamheden.	
	<p>Beheersingsniveau theoretische en praktijkopleiding:</p> <p>CEA sluit met haar kwalificaties aan op het raamwerk dat gangbaar is in het hoger onderwijs. Het gaat om beheersing van de competenties op bachelor en/of masterniveau.</p> <p>CEA stelt per oriëntatie toelatingseisen (minimum) voor praktijkopleiding in aansluiting op het beroepsprofiel.</p>	<p>Het beroepsprofiel is redundant en irrelevant gezien de wet het besluit en de richtlijn die hoger in rang zijn. Daarmee is de taak van de CEA volledig bepaald, ongeacht wat er in het beroepsprofiel staat. Bovendien betekent beroepsprofiel niets. Het betekent zoals in de MvT uit 1958 en alle latere stukken slechts dat het accountantsberoep het beroep is van personen die financiële verantwoordingen controleren.</p>

Onderdeel 5 van 5

Paragraaf 3.5

Aandacht voor (brede en diverse) instroom en doorstroom

Doelstellingen	C. Eindtermen die qua normering zodanig ingestoken zijn dat: <ol style="list-style-type: none">1. brede en diverse instroom (in de postinitiële fase) wordt gefaciliteerd;2. er aandacht is voor doorstroom, inclusief 'herintreders' qua studie.
Uitgangspunt	CEA overweegt een minimum set van competenties te beschrijven op basis waarvan een student aan de postinitiële fase van de theoretische opleiding kan beginnen zonder aanvullende deficiënties (instroomprofiel). Dit maakt voor studenten helder waar minimaal aan moet zijn voldaan en belemmert de student niet in zijn keuze van onderwijsinstelling. Opleidingen kunnen op basis van de minimum set een ontwikkelgesprek houden om te bepalen in hoeverre een student al competenties heeft verworven en waar aanvullende ondersteuning nodig is.
Consultatievragen	<ol style="list-style-type: none">1. Hoe kijkt u aan tegen het beschrijven van een minimum set van competenties benodigd om te kunnen starten in de gehele postinitiële fase van de opleiding (dus het theorie- en praktijkdeel)? Welke uitdagingen ziet u daarbij om dit te realiseren?2. Wat is er volgens u nog meer nodig om een bredere en diverse instroom te faciliteren?
Vanuit welk perspectief beantwoordt u de vragen? (student, werkveld, opleiding)	Registeraccountant (RA) en jurist (mr.)
Antwoord	<p>Daar heeft de CEA helemaal niets mee te maken. Dat is voor de wetgever en eventueel de NBa en de opleidingsinstituten. Postinitieel is een buitenwettelijk begrip waar het om de eindtermen gaat.</p> <p>Er is vooral een veel kleinere instroom gewenst. Bij een ledenbestand van 22.000 accountants waarvan meer dan 15.000 met aantekening certificeringsbevoegd en 1700</p>

Onderdeel 5 van 5

Paragraaf 3.5

Aandacht voor (brede en diverse) instroom en doorstroom

externe accountants is duidelijk dat er een fundamenteel overschot aan accountants wordt opgeleid.

Voor het overige verwijs ik naar mijn verzoeken en klachten zoals opgenomen in mijn schrijven van 10 oktober 2024 en 5 juni 2023.